

REVIEW

รีวิวทุกเรื่องที่คุณต้องรู้!

Newsletter 2020
สิงหาคม 2563
Volume 5

บทความสร้างสรรค์พลังความรู้เพื่อครูไทย
www.educathai.com

จุดประกายความคิด สร้างนักวิทยาศาสตร์น้อย

จุดประกายความคิด สร้างนักวิทยาศาสตร์

สวัสดิ์เพื่อนครูทุกคนคะ

เป็นอย่างไรกันบ้างคะ เพิ่งเปิดภาคเรียนกันมาเมื่อเดือนที่แล้ว รู้ตัวอีกทีก็เข้าสู่เดือนที่สองของภาคเรียนแรกแล้ว เดือนนี้เพื่อนครูทุกคนคงจะวุ่นๆ ไม่ต่างกัน เพราะเป็นเดือนที่อัดแน่นไปด้วยกิจกรรมหลายอย่าง ทั้งวันแม่และวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ สำคัญที่สุดคือการสอบกลางภาคที่จะมาถึงในช่วงต้นเดือนหน้า แม้จะเป็นเดือนที่ครูต้องเร่งจัดการเรียนการสอนให้ทันก่อนการสอบ แต่เมื่อไม่นานมานี้เราก็มีข่าวดีว่าโรงเรียนสามารถกลับมาเปิดภาคเรียนได้เต็มรูปแบบแล้ว สำหรับครูเองนี้อาจเป็นข่าวดีที่สุดในรอบหลายเดือนเลยก็ว่าได้ เพราะการจัดการชั้นเรียนจะสะดวกขึ้น ส่วนนักเรียนก็ได้กลับมาพบหน้าเพื่อนๆ และครูทุกวัน โอกาสที่พวกเขาจะได้พัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมก็จะเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

EDUCA Review ฉบับนี้ เรายังคงนำเนื้อหาดีๆ มาฝากเพื่อนครูอีกเช่นเคยค่ะ พิเศษสุดๆ กับ Podcast เรื่องราวของท่านเจษฎาจารย์ ฟ.ฮีแลร์ (F.Hilaire) ครูฝรั่งแห่งสยามประเทศ

ผู้แต่งหนังสือเรียนภาษาไทย “ดรุณศึกษา” เล่าเรื่องผ่านมุมมองของลูกศิษย์ผู้ซึ่งเติบโตจนกลายเป็นบุคลากรสำคัญของประเทศ คือ ศ.สุกิจ นิมมานเหมินท์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2491-2492) หากใครสนใจติดตามกันได้นะคะ

สำหรับฉบับหน้าก็ยังมีเนื้อหาที่น่าสนใจอีก เช่น เคย แอบกระซิบให้นิดหนึ่งว่ามีประโยชน์ต่อครูปฐมวัยและครูการศึกษาพิเศษมากๆ ส่วนครูที่สนใจเรื่องอื่นๆ เราก็ยังมีสาระดีๆ มาฝากทุกคนเช่นกันค่ะ

ดร.นิภาพร กุลสมบุรณ์
บรรณาธิการ

สารบัญ

จุดประกายสร้างไอเดียการเรียนรู้

สร้างนักวิทยาศาสตร์ตัวจิ๋วได้ตั้งแต่ปฐมวัย	
ด้วยการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry-based Learning)	04
จากผู้ให้ความรู้ เป็นผู้กระตุ้นการเรียนรู้	06

Copyright & Disclaimer

All documents, pictures, graphics and layout of these pages are protected by worldwide copyrights. Unauthorized use, reproduction or distribution of some or all contents of these pages will be prosecuted.

รวมเทคนิคแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนและปัญหาในชั้นเรียน

เพียงแค่คุณครูใช้คำพูดเชิงบวก ก็สามารถสร้างให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง ครบ 100% ได้	09
หากอยากแก้ไข ต้องเข้าใจสาเหตุที่มาของ “การรังแก”	11
จุดประกายให้ห้องเรียนเป็นห้องที่ ‘ใช้’ กับทุกคน ผ่านการเปิดใจรับฟังเสียงของนักเรียน	14

EDUCA คัดสรร

Podcast Podcast ตอนพิเศษ	
ท่านเอกภษาจารย์ ฟ.ฮีแลร์ (F.Hilaire)	
จากรวมเรื่องพูดและเขียนของ ศ.สุกิจ นิมมานเหมินท์	16

บรรณาธิการ

ดร.นิภาพร กุลสมบูรณ์

กองบรรณาธิการ

ภรณ์ ลัคนาภิเศกษุ์

กราฟิก

กชกร มั่นคงเจริญกิจ

EDUCA Review

สิงหาคม 2563

Company Name

Pico (Thailand) Public Company Limited

Address

10 ซอยลาซาล 56 ถ.สุขุมวิท
แขวงบางนาใต้ เขตบางนา
กรุงเทพมหานคร 10260

แปลและเรียบเรียง: ภรณ์ ลัคนาภิเศรษฐ์

“โตขึ้นอยากเป็นอะไร” คำถามยอดฮิตที่ครูทุกคนน่าจะเคยถามนักเรียนกันมาไม่รู้กี่รุ่นต่อกี่รุ่น เช่นเดียวกับที่นักเรียนทุกคนล้วนเคยตอบคำถามนี้มาแล้วทั้งสิ้น คำตอบของนักเรียนล้วนหลากหลาย เต็มไปด้วยไอเดียสร้างสรรค์ บางคนก็อยากเป็นหมอ ทหาร ครู นักวิทยาศาสตร์ หลังๆ มานี้มีไม่น้อยเลยที่อยากเป็นยูทูปเบอร์ หรือไม่ก็นักแคสเกมตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

อาชีพเหล่านี้เราอาจมองว่าเป็นเรื่องเร็วเกินไปที่ผู้ใหญ่จะปลูกฝังทักษะบางอย่างที่จำเป็น เช่น หมอหรือนักวิทยาศาสตร์ แต่การศึกษาจากต่างประเทศยืนยันว่า

เราสามารถฝึกฝนทักษะการคิดแบบนักวิทยาศาสตร์ได้กับเด็กเล็กๆ อย่างเด็กปฐมวัยได้ไม่ต่างจากเด็กวัยอื่น ซึ่งทักษะนี้พัฒนาได้จาก การจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry-based Learning)

ในสหรัฐอเมริกา Emma Näslund-Hadley และ Rosangela นักเศรษฐศาสตร์การศึกษา จาก Inter-American Development Bank และ Paul Gertler จาก University of California, Berkeley ได้ทำการทดลองจำนวน 10 ครั้ง กับนักเรียนกว่า 17,000 คน ใน 4 ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา เบลีซ ปารากวัย และเปรู เพื่อดูว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบจะช่วยพัฒนาเด็กนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้จริงหรือไม่

ในการศึกษานี้ นักวิจัยกำหนดแบบสุ่มให้โรงเรียนเลือกที่จะใช้การจัดการเรียนรู้แบบใดในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบหรือแบบมาตรฐาน โดยนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการนี้เป็นนักเรียนจาก 3 ระดับชั้นคือ ป.3 และ ป.4 National Bureau of Economic Research รายงานผลการศึกษาว่า นี่คือการทดลองแบบสุ่มที่ใหญ่ที่สุดที่มีเด็กปฐมวัยเข้าร่วมด้วยเป็นครั้งแรก เช่นเดียวกับระดับชั้นประถมศึกษา

ในการศึกษานี้ นักวิจัยได้เปรียบเทียบช่วงคะแนนของข้อสอบมาตรฐานวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนแต่ละกลุ่มก่อนที่จะเริ่มใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ แล้วเปรียบเทียบอีกครั้งในอีก 7 เดือนถัดมา พวกเขาพบว่า **นักเรียนในชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสอบอย่างน้อย 4 วันต่อสัปดาห์ จะมีพัฒนาการในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนในชั้นเรียนปกติ** นักเรียนหลายระดับชั้นจากทั่วโลกล้วนได้ประโยชน์ไม่ต่างกันจากการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ ไม่เว้นแม้แต่เด็กปฐมวัย การคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้สำหรับเด็กที่อายุน้อยมากๆ โดยไม่จำเป็นต้องท่องจำแต่อย่างใด

สำหรับครูที่สนใจจะจัดการการเรียนรู้แบบสืบสอบ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ให้แก่นักเรียน

เราสามารถใช้อีกจำง่าย ๆ ที่เรียกว่า **CER** ซึ่งมาจาก **Claim (คำกล่าวอ้าง) + Evidence (หลักฐาน) + Reasoning (การใช้เหตุผล) = Explanation (คำอธิบาย)**

จากโมเดลนี้ การอธิบายประกอบไปด้วย

- คำกล่าวอ้างที่ตอบคำถามที่เราตั้งไว้
- หลักฐานจากข้อมูลของนักเรียน
- การใช้เหตุผลที่เกี่ยวข้องกับหลักการทางวิทยาศาสตร์

สำหรับนักเรียนในระดับที่สูงกว่าปฐมวัย ครูอาจให้นักเรียนอ่านข่าวจีนสังขรวด “ลองมาร์ช-5” ไปดาวอังคาร

<https://www.thairath.co.th/news/foreign/1895819> แล้วตอบคำถามเหล่านี้

1. นักวิทยาศาสตร์อยากรู้เรื่องอะไร
2. พวกเขาจะเก็บข้อมูลอะไรบ้าง
3. ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยนักวิทยาศาสตร์ตอบคำถามของพวกเขาได้อย่างไร

นอกเหนือจากการฝึกฝนนักเรียนวันละเล็กน้อยด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ เพื่อสร้างทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์แล้ว สิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กันคือ การจุดประกายความสงสัยใคร่รู้ของนักเรียน โดยไม่ต้องกังวลว่าเขาจะเด็กเกินไปที่จะเรียนรู้หรือไม่ เพราะนี่เองคือแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนวงการวิทยาศาสตร์โลกให้ก้าวไปอย่างไม่มีวันหยุดนิ่ง

อ้างอิง:

Sparks, S. (2020, April 27). Students Learn More From Inquiry-Based Teaching, International Study Finds. Retrieved August 07, 2020, from <https://www.edweek.org/ew/articles/2019/10/09/students-learn-more-from-inquiry-based-teaching-international.html>

Brunsell, E. (2012, September 25). Designing Science Inquiry: Claim + Evidence + Reasoning = Explanation. Retrieved August 10, 2020, from <https://www.edutopia.org/blog/science-inquiry-claim-evidence-reasoning-eric-brunsell>

เรียบเรียง: สุรเชษฐ์ ตรรกโชติ

Content Developer Cohort 2 Alumni

Teach For Thailand

เมื่อโลกปรับเปลี่ยนไว้มากมาย บวกกับที่เปลี่ยนแปลง ปัจจุบันเทคโนโลยีได้ถูกพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งสะดวกมากขึ้น เข้าถึงง่ายมากขึ้น และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งถูกนำไปปรับใช้ตามสาขาอาชีพต่างๆ

ประเด็นที่สำคัญของการศึกษาคือ เมื่อช่องทางการเรียนรู้มีอยู่อย่างหลากหลาย นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว และง่ายกว่ายุคก่อนๆ แต่ในขณะเดียวกันนักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังคงเรียนรู้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแบบเดิม หรือเพียงรูปแบบเดียว ซึ่งปัญหาอาจมีหลายปัจจัย สิ่งสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดแรงกระตุ้นหรือแรงบันดาลใจให้พวกเขาสนใจ และใช้เทคโนโลยีที่ดีมากขึ้นในการพัฒนาได้ด้วยตนเอง

จากผู้ให้ความรู้ เป็นผู้กระตุ้นการเรียนรู้

คำถามคือ การกระตุ้นการเรียนรู้ถูกนำมาใช้อยู่แล้วหรือไม่ คำตอบคือมีการนำมาปรับใช้ในการเรียนอยู่พอสมควร เมื่อเรามองย้อนกลับไป สถานการณ์ที่สถานศึกษาเปิดทำการได้ปกติ (ก่อนวิกฤต COVID-19) นักเรียนถูกกระตุ้นให้มีการเรียนรู้โดยวิธีการสอนของครูผู้สอน และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่ดีเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ปัญหาของการศึกษาไทยคือการเรียนรู้ที่เก่า และไม่ค่อยมีการพัฒนารูปแบบการเรียนใหม่แบบจริงจัง ชวนคิดถึงภาพสมัยที่พวกเราเรียนอยู่ในระบบการศึกษา เรามองเห็นสิ่งใดที่จำเป็น และสิ่งใดไม่จำเป็น หรือมีอะไรที่เกินความจำเป็นไปหรือไม่ รวมถึงวัฒนธรรมต่อการ “สั่ง” สอน ในสังคมไทยมีหน้าตาเป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้อาจจะก่อให้เกิดภาวะเหนื่อยล้าทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ลดทอนแรงบันดาลใจในการเรียนของนักเรียน หรือทำให้พวกเขามีกระบวนการเรียนรู้ที่ช้ากว่าปกติ

จากครูผู้ที่เคยนิยามว่าเป็น “ผู้ให้ความรู้” เพียงอย่างเดียว ลองชวนให้ปรับเปลี่ยนมุมมองเป็น “ผู้กระตุ้นการเรียนรู้” คำนี้จะทำให้คำว่า “ครู” มีมุมมองที่แตกต่างออกไปจากในอดีต พลิกผันให้ครูมองว่าการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถเกิดขึ้นได้จากการกระตุ้น โดยผ่านปัจจัยต่างๆ ที่นอกเหนือจากเนื้อหาที่ครูสอน เช่น

กระตุ้นโดยการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ใหม่

สภาวะการเรียนรู้ของนักเรียนจะดีขึ้น เมื่อพวกเขา มีสภาพจิตใจและร่างกายที่สดใส และไม่เหนื่อยล้าสะสม ดังนั้นสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็น หลายๆ อย่างเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจ ร่างกาย ของผู้เรียนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น สภาพห้องเรียน รูปแบบการสอน การเลือกใช้คำพูดของครู ซึ่งตัวแปลภายนอกอย่าง สถานะห้องเรียน เป็นส่วนที่ซับซ้อนน้อยกว่าในการปรับเปลี่ยน

เมื่อพูดถึงรูปแบบหรือวิธีการสอนในปัจจุบัน อาจต้องเริ่มมีการคิด และพูดถึงเพิ่มเติมถึงสภาวะทางความคิดของผู้เรียน ครูต้องเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น เนื้อหาการสอนอาจจะไม่ใช่เรื่องที่ต้องใส่ใจเพียงสิ่งเดียวอีกต่อไป วิธีการพูดหรือการยกตัวอย่าง และการสร้างสภาวะในตัวผู้เรียนที่ผ่อนคลายหรือเสียงไม่ให้เกิดอาการเครียด เกิดขึ้นระหว่างเรียนเกิดขึ้นมากนัก แต่ยังเป็นห้องเรียนที่เต็มไปด้วยความท้าทายที่มีความหมาย

กระตุ้นโดยการเล่าเรื่องเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจ

การเล่าชีวิตประวัติของบุคคลที่มีเรื่องราวที่น่าสนใจ เรื่องสั้นต่างๆ หรือการยกตัวอย่างเหตุการณ์เปรียบเสมือนการสร้างเรื่องราวให้พวกเขาได้จินตนาการตามเรื่องราวเหล่านั้น สิ่งนี้จะทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ทั้งวิธีการ อุปสรรค การแก้ปัญหา และแรงบันดาลใจ เมื่อเล่าเรื่องราวครบถ้วน ควรมีการแสดงภาพคุณค่าของสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลเหล่านั้น แสดงให้ผู้เรียนเห็นว่า คุณค่าที่เกิดขึ้นตรงกับ ความหมายของคุณค่าชีวิตกับเป้าหมายในอนาคตของพวกเขาหรือไม่ เช่น การเห็นคุณค่าของตนเองเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นสำเร็จ การได้มีความสุขจากรอยยิ้มที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่เราได้สร้างขึ้น เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันส่วนใหญ่เรื่องคุณค่าของอาชีพหรือสิ่งที่ทำ อาจจะ เป็นสิ่งที่พูดถึงกันน้อยมาก ในยุคที่ทุกคนให้คุณค่าเรื่องผลตอบแทน และปลายทางของการศึกษาก็เป็นไปเพื่อผลตอบแทนนั้น ในขณะที่คุณค่าด้านอื่นอาจค่อยๆ จางหายไป

กระตุ้นการสร้างองค์ความรู้และการเรียนรู้ใหม่โดยการปลูกฝังนิสัยความอยากรู้อยากเห็น

ผู้เรียนที่ยังขาดประสบการณ์หรืออยู่ในช่วงวัยที่อายุน้อย อาจยังขาดทักษะที่พวกเขาจะใช้เพื่อคิด

และตั้งคำถามที่มีความหมาย ดังนั้นครูควรมีหน้าที่เป็นแบบอย่าง และสร้างคำถามให้เห็นในห้องเรียนยิ่งมากยิ่งขึ้น

คุณเคน นครินทร์ วณิชไพบุลย์ กล่าวไว้ว่า “พี่ไม่ อยากให้เชื้ออะไรง่าย ๆ อยากให้ตั้งคำถาม พี่ว่าจุดเริ่มต้นของทุกๆ อย่างคือการตั้งคำถาม คือการอยากรู้อะไร เห็นไอคอนสไตน์ เคยพูดว่า จินตนาการสำคัญกว่าความรู้ แต่พี่เชื่อว่าความอยากรู้อะไรสำคัญกว่าความรู้ แต่จินตนาการก็ยังคงสำคัญมาก ค้นข้อมูลในกูเกิ้ลก็เจอเป็นล้าน ๆ ข้อมูล แต่คำถามคือคุณจะใช้มันหาความรู้หรือเปล่า”

เมื่อเราสามารถช่วยให้นักเรียนตั้งคำถามได้มากขึ้น ดีขึ้น และเมื่อช่องทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ ทำให้พวกเขาสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้ง่ายขึ้น นักเรียนจะมองหาแหล่งข้อมูลที่จะตอบคำถามที่พวกเขามีต่อสิ่งต่างๆ และแน่นอนเมื่อนั้น

เทคโนโลยีจะเป็นส่วนหนึ่งของคำตอบ และเป็นสิ่งที่จะนำพาเขาไปสู่เส้นทางที่พวกเขาอยากจะเป็นได้ แต่ในขณะที่เดียวกันครูก็ยังคงมีหน้าที่ที่สำคัญมากๆ ในการคอยช่วยเหลือทั้งในเรื่องการเข้าถึงข้อมูล ทั้งการใช้ วิจารณ์ แลหาแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ รวมถึงการออกแบบพื้นที่ให้นักเรียนได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาต่อยอดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์กับชีวิตของนักเรียนมากขึ้นต่อไป

อ้างอิง:

อยากเก่งต้อง 'ฟังเก่ง' ตัวเต็ม เคน นครินทร์ (2020, April 24) retrieved 2020, June 17 from <https://www.youtube.com/watch?v=GSLZcWu4M3E>

Education Technology กับการยกระดับ การศึกษาของประเทศไทย retrieved 2020, June 17 from <https://www.learn.co.th/education-technology-กับการยกระดับการศึกษา/>

การสอนแบบกันสมัย และเทคนิควิธีการสอนใหม่ ชันรัชย์ อธิเกียรติ, ธนาธิภรณ์ สารก้อนแก้ว retrieved 2020 June 17 from http://regis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/addnews/data/2017-07-24_078.pdf

ปัญหาการศึกษาไทย มุ่งผลิตผู้ตามห้ามคิด ยิ่งเรียนยิ่งเสื่อมล้ำ (2019, March 22) retrieved 2020 17 June from <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/1525805>

EDUCA

เพียงแค่คุณครู ใช้คำพูด **เชิงบวก** +

ก็สามารถสร้างให้นักเรียน
เกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง

ครบ 100% ได้

แปลและเรียบเรียง:
ชฎาปณีย์ ดวงฉายจรัสไชย
Teach For Thailand

ปรบมือ 5 ครั้ง
(แปะ แปะ แปะแปะแปะ)

ปรบให้ดังกว่านี้
(แปะ! แปะ! แปะแปะแปะ!)

ปรบมือ 5 ที
(แปะ แปะ แปะแปะแปะ)

ปรบอีกทีให้เหมือนเดิม
(แปะ แปะ แปะแปะแปะ)

นี่คงเป็นคำพูดที่ทุกคนเคย
ได้ยินอย่างแน่นอน และเป็น
สิ่งที่ทุกคนคิดจะใช้เพื่อ
เรียกให้ผู้ฟังทุกคนกลับมา
อยู่ที่ ตัวเอง หรือผู้พูด
นั่นเอง

สิ่งนี้ คงเป็นสิ่งที่ คุณครูทุกคน
คาดหวังเช่น เวลาที่สอนหรือทำ
กิจกรรมอยู่ในห้องเรียน นักเรียนทุก
คนก็กำลังฟัง ปฏิบัติตาม หรือมี
ส่วนร่วมอยู่ ซึ่งความคาดหวังนี้จะ
สามารถทำให้เป็นจริงได้ หากคุณครู
นำเทคนิค 100% ไปใช้ให้เกิดขึ้นใน
ห้องเรียนค่ะ

“ครูกำลังเห็นนักเรียนมองและส่งยิ้ม
ให้ครูอยู่”

“ตอนนี้มีนักเรียน 40% กำลังมอง
และยิ้มกว้างมาให้ครูแล้วค่ะ ครูรอให้
ครบทุกคนอยู่นะคะ”

“อ้อ ตอนนี้ถึง 80% แล้วค่ะ เยี่ยม
มากๆ เลย เราทุกคนจะได้เรียนรู้และ
เข้าใจไปพร้อมกันนะ”

“ตอนนี้ครบ 100% แล้ว นักเรียน
ทุกคนกำลังมองและยิ้มกว้างมา
ให้ครูแล้วนะค่ะ”

ข้อความข้างต้นนี้ เป็นตัวอย่าง
ของการนำเทคนิค 100% ไปใช้
โดยลักษณะสำคัญของเทคนิคนี้
คือ

(1) คุณครูพูดสื่อสารอย่าง
ชัดเจนถึงสิ่งที่คุณครูคาดหวังให้
นักเรียนทำ อย่างในข้อความ ‘ครู
กำลังเห็นนักเรียนมองและยิ้มให้
ครูอยู่’ นั่นเอง

(2) คุณครูมีความเชื่อมั่นในตัว
นักเรียน และรอให้พฤติกรรมนั้นๆ
เกิดขึ้นได้ครบ 100% จริงๆ

(3) คุณครูใช้คำพูดในเชิงบวกเพื่อให้นักเรียนรู้ว่า คุณครูกำลังต้องการให้พวกเขาทำอะไร ยกตัวอย่าง การที่คุณครูพูดถึงจำนวนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแล้ว แทนที่จะพูดถึงจำนวนของพฤติกรรมที่ยังไม่เกิดขึ้น

(4) คุณครูคอยสื่อสารถึงความสำคัญของการรอให้ครบ 100% อย่างในตัวอย่างที่คุณครูพูดว่า ‘เราทุกคนจะได้เรียนรู้และเข้าใจไปพร้อมกันนะ’

ผลกระทบที่สำคัญของเทคนิค 100% นี้คือ คุณครูกำลังแสดงให้เห็นว่าคุณครูใส่ใจทุกคนนะ คุณครูกำลังมองอยู่ และจะไม่ปล่อยปละละเลยให้นักเรียนทำพฤติกรรมที่ครูไม่ได้คาดหวัง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตของต่อพฤติกรรมที่คุณครูคาดหวังมากขึ้น ไขขึ้น และสุดท้ายแล้วอาจจะทำให้นักเรียนในห้องเรียนของคุณครูแสดงพฤติกรรมที่พร้อมต่อการเรียนรู้อยู่ 100% อยู่เสมอเลยก็เป็นได้

อ้างอิง:

Technique 36: 100 Percent. (n.d.). Retrieved August 21, 2020, from <https://834194315700191983.w.eebly.com/technique-36-100-percent.html>

Want Positive Behavior? Use Positive Language. (2012, April 10). Retrieved August 21, 2020, from <https://www.responsiveclassroom.org/want-positive-behavior-use-positive-language/>

แปลและเรียบเรียง: กนกวรรณ สุภาราญ
 ครูจากโครงการ Teach For Thailand

ปัจจุบันปัญหาการรังแกกันในวัยเรียนถือเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กโดยตรง นอกเหนือจากคุณภาพของการศึกษาและความตั้งใจเรียน เมื่อเด็กประสบกับการรังแกรูปแบบใดก็ตาม สมรรถนะและความรู้สึกในการเรียนของเด็กถูกเบี่ยงเบน ความสนใจ ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง ยิ่งเด็กถูกรังแกหรือถูกกระทำรุนแรงมากขึ้นเป็นระยะเวลาที่ต่อเนื่องยาวนาน ก็ยังมีผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของเด็กมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ส่งผลกระทบต่อทั้งการเรียนรู้และสุขภาพจิตของเด็กในการอยู่ร่วมกันในสังคม

สาเหตุปัจจัยที่นำไปสู่พฤติกรรมรังแก

1. จิตลักษณะของบุคคล คือ ลักษณะสภาพจิตใจที่อยู่ภายในตัวบุคคลมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมทัศนคติที่ข้องเกี่ยวกับการข่มเหงรังแกของเด็กและเยาวชน เช่น บุคลิกภาพ การแสดงออกทางอารมณ์ ปมด้วยความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ เป็นต้น รวมทั้งส่งผลต่อพฤติกรรมรังแกทั้งสิ้น ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความเชื่อในอำนาจภายในตน ความตระหนักในตนเอง หมายความว่า บุคคลมองตนเองในด้านบวก รู้สึกถึงการมีคุณค่าในตนเอง เข้าใจและยอมรับตนเอง รวมทั้งยอมรับความเห็นของผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา เชื่อว่าความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้จากการกระทำหรือเกิดขึ้นได้ด้วยความสามารถของตนเอง มีความกระตือรือร้น พยายามปรับปรุง ปรับตัวได้ดี โดยที่มีความตระหนักในตนเอง เข้าใจตนเองและสามารถประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ ในทางกลับกันลักษณะทางจิตที่ว่าด้วย ความเชื่อภายนอกตน ซึ่งหมายถึงความเชื่อเรื่องโชครชะตา ความสำเร็จอันเกิดจากผู้อื่นช่วยเหลือ มักเฉื่อยช้าและไร้ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง

อีกทั้งความคับข้องใจที่ต้องเผชิญอุปสรรคที่คอยขัดขวางแต่ หากทางเอาชนะอุปสรรคไม่ได้ จึงเกิดความขุ่นเคืองภายในใจ กลายเป็นพื้นฐานของการรังแก ความคับข้องใจจะพัฒนาเป็นการ รังแกได้ ก็ต่อเมื่อสถานการณ์กระตุ้นหรือเอื้ออำนวยให้เกิดขึ้น ดังนั้นลักษณะทางจิตจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการเลือก กระทำพฤติกรรมการรังแกของบุคคล

2. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว เนื่องจากครอบครัวคือส่วน สำคัญในการพัฒนาของช่วงวัยเด็ก การอบรมเลี้ยงดูที่ปล่อยปละ ละเลยจนเกินไป ส่งผลให้เด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือไม่ได้รับการเอาใจใส่ เท่าที่ควร มีพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจต่อสังคมในลักษณะ ต่างๆ ในทางกลับกัน เด็กถูกตามใจจนเกินไปได้รับความรักและการ เอาใจใส่มากเกินไปก็กลายเป็นปัญหา ไม่ต่างจากเด็กที่ถูกทอดทิ้งที่ กล่าวในข้างต้น ทั้งยังส่งผลต่อความต้องการตำแหน่งทางสังคม ตามมา เพื่อให้ได้มาซึ่งความสนใจและความสำคัญของตน เช่น การวางอำนาจเหนือเพื่อน เป็นหัวหน้ากลุ่มคอยก่อกวนความสงบ ของผู้อื่น เป็นต้น รวมทั้งอิทธิพลของครอบครัว การแสดง พฤติกรรมระหว่างคนในครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่และแม่

3. IWS จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการรังแกเกิดขึ้นกับ ทุกเพศ ซึ่งแตกต่างกันตาม ลักษณะรูปแบบของการรังแก โดยเพศชายมีอัตราการกระทำ การรังแกสูงกว่าเพศหญิง เพศ ชายมีการกลั่นแกล้งรังแกกัน ทางร่างกายสูงกว่าการกลั่น แกล้งรังแกประเภทอื่นๆ ในขณะที่ **เพศหญิงมีการกลั่นแกล้งรังแก ทางวาจาสูงที่สุด**จากบรรดา ลักษณะการกลั่นแกล้งรังแกทุก ประเภท อีกทั้งยังพบว่า นักเรียน กลุ่มเพศทางเลือก 9 ใน 10 คน เคยประสบกับพฤติกรรมการ รังแก

ซึ่งส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นการรังแก ทางวาจา และมากกว่าครึ่งถูก รังแกทางร่างกาย ส่วนในประเทศไทยพบว่า เด็กที่บอกว่าตัวเองเป็น **เพศทางเลือก เคยถูกรังแก ทั้ง ทางร่างกายและทางวาจา ทั้งต่อ หน้าและทางโลกออนไลน์ประมาณ ร้อยละ 30** และมีเพียง 1 ใน 3 ที่จะ โต้ตอบกลับ และเลือกที่จะไม่ รายงานเหตุการณ์ที่ถูกรังแกให้ ผู้อื่นทราบ เพราะมีความรู้สึกว่าจะไม่ มีใครจะช่วยเหลือได้ อาจนำไปสู่ ปัญหาการเรียนและสุขภาพจิตได้

หากครอบครัวขาดความ อบอุ่น พ่อแม่ใช้ความรุนแรง ต่อกัน กระบวนการคิดและการ แสดงออกพฤติกรรม ล้วนส่งผลต่อการ แสดงออกของเด็กทั้งสิ้น เด็กเรียนรู้และซึมซับความ รุนแรง มีพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม มีปัญหาด้าน ความประพฤติกหรืออาจมี ทัศนคติทางบวกต่อความ รุนแรงตามมา

4. กลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนเป็น กลุ่มที่มีความใกล้ชิดและมี อิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่น ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในการ ปรับตัวที่จะอยู่ร่วมกันใน สังคมได้ภายใต้กฎเกณฑ์ที่ กลุ่มได้สร้างขึ้น กลุ่มเพื่อน เปรียบเสมือนกลุ่ม วัฒนธรรมย่อยของสังคมที่ เปิดให้บุคคลได้เรียนรู้จะอยู่ ร่วมกับผู้อื่นที่แตกต่างไป จากการอยู่ร่วมกันแบบ ครอบครัว

และการคบเพื่อนจึงมีความสำคัญ ต่อตัวบุคคลในการพัฒนาบุคลิกภาพรวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ นอกเหนือจากที่บุคคลได้เคยเรียนรู้จากครอบครัว หรือพ่อแม่ ก่อให้เกิดเปรียบเทียบและค้นพบความต้องการของตนเองในบริบทที่เป็นอิสระมากขึ้นในกลุ่มเพื่อน

5. สื่อ ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบันที่ทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อได้อย่างทั่วถึงรวดเร็วและทุกเวลา ดังนั้นการเรียนรู้พฤติกรรมของเด็กจากสื่อไม่ว่าจะเป็นละคร ภาพยนตร์ และคลิปวิดีโอ จึงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาจากการได้รับและซึมซับข้อมูลทัศนคติ แบบแผนของพฤติกรรมที่หลากหลายทั้งเป็นประโยชน์และสุ่มเสี่ยงเป็นอันตรายซึ่งส่งผ่านสู่เด็กและเยาวชนด้วยช่องทางที่ใกล้ชิดและควบคุมได้ยาก ไม่ว่าจะเป็นจากสื่อช่องทางใดก็ตามล้วนส่งผลต่อการหล่อหลอมสร้างพฤติกรรมของเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม สื่อจึงจัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมรังแกในกลุ่มเด็กและเยาวชน

6. สภาพแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมที่เด็กใกล้ชิดล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมของผู้คนที่รายล้อมโดยไม่รู้ตัว เนื่องจากเป็นประสบการณ์ทางตรงและส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กอย่างยิ่ง เช่น หากสิ่งแวดล้อมชุมชนที่รายรอบตัวเองเป็นชุมชนแออัด มีการเล่นพนัน พัวพันยาเสพติด และพบความรุนแรงของครอบครัวเป็นเรื่องปกติ เด็กก็จะมีพฤติกรรมและทัศนคติ ต่อการแสดงออกที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่พบเห็นจากชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

สรุปได้ว่า จิตลักษณะของบุคคล การอบรมเลี้ยงดู เพศ กลุ่มเพื่อน สื่อและชุมชนที่อยู่อาศัย ล้วนเป็นสาเหตุที่สัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมรังแกของเด็กและเยาวชน ส่งผลต่ออารมณ์ ความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งสามารถอธิบายสาเหตุพฤติกรรมได้จากทฤษฎีการปลูกฝัง ทฤษฎีแรงเสริม และทฤษฎีการเรียนรู้โดยสังเกต ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงที่นำเสนอผ่านสื่อประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมกระตุ้นให้เด็กเกิดแรงจูงใจใช้ความรุนแรง ในขณะที่เยาวชนมีโอกาสเข้าถึงสื่อออนไลน์ต่างๆ ได้ง่ายและสะดวกกว่าเมื่อก่อน เด็กก็มีโอกาสที่สัมผัสกับพฤติกรรมความรุนแรงที่สูงขึ้น เนื่องจากข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตควบคุมได้ยาก

เยาวชนอาจจะได้รับข้อมูลและเลียนแบบจากวิดีโอ เกม ละคร หรือหนังที่ใช้ความรุนแรงโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ เยาวชนก็อาจเลียนแบบความรุนแรงจากพ่อแม่ บุคคลใกล้ตัวในครอบครัว ครู ดาราที่เยาวชนชื่นชอบได้ จนเกิดเป็นพฤติกรรมรังแกผู้อื่น

อ้างอิง:
เกษรชัย และสัมพันธ์ อภิศักดิ์. (2557). ปัจจัยในการพยากรณ์พฤติกรรมรังแกของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 54(1). 229-237.

จุไรรัตน์ พงษ์ดัด. (2553). รูปแบบการรังแกกันและการจัดการปัญหาการรังแกกันของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเขตปริณทล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ประชากรศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิวพร ปกป้อง, และ วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำ ความรุนแรงทั้งทางกายภาพ และการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

Ttofi MM, Farrington DP. Risk and protective factors, longitudinal research, and bullying prevention. New directions for youth development. 2012; 133: 85-98.

แปลและเรียบเรียง: ฐาปณีย์ ดวงฉายจรสไชย
ครูจากโครงการ Teach for Thailand

เคยมี ที่คุณครูรู้สึกว่าคุณอยากให้ผู้บริหารรู้ถึงความคิดเห็นของตนเองต่อกิจกรรม หรือการดำเนินงานต่างๆ ภายในโรงเรียน แต่ว่ามันก็เป็นเรื่องที่ทำกายจริงๆ ที่คุณครูจะพูดสื่อสารความคิดเห็นเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมา ทั้งที่จริงๆ แล้ว ทุกความคิดเห็นของคุณครูล้วนมาจากความต้องการเห็นนักเรียน และโรงเรียนพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และความคิดเห็นเหล่านั้นล้วนมาจากผู้ที่อยู่ในระบบ และประสบพบเจอกับเหตุการณ์ต่างๆ ในห้องเรียน และโรงเรียนจริงๆ

หากคุณครูทุกคนสามารถสื่อสารความคิดเห็น หรือความต้องการต่างๆ ไปถึงผู้บริหารได้นั้น และผู้บริหารรับฟังทุกความคิดเห็น และความต้องการอย่างตั้งใจ และนำไปปรับใช้ นักเรียน และโรงเรียน น่าจะสามารถพัฒนาไปได้มากยิ่งขึ้น ในทิศทางที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแห่งนั้น

ทั้งหมดนี้ที่เกิดขึ้นกับคุณครู ก็คงกำลังเกิดขึ้นกับนักเรียนในห้องเรียนที่คุณครูกำลังสอนอยู่เช่นเดียวกัน นักเรียนทุกคนมีเสียงอยู่ในใจของพวกเขาอย่างแน่นอน ที่สะท้อนถึงสิ่งที่คุณครูสอน วิธีการสอนของคุณครู กิจกรรมในห้องเรียน การปฏิบัติของ

คุณครูต่อนักเรียน และสิ่งอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนซึ่งถ้าเสียงสะท้อนเหล่านี้ที่อยู่ในใจของนักเรียน ได้ถูกรับฟังโดยคุณครู มันจะส่งผลกระทบต่อห้องเรียนได้มากขนาดไหนกันเชียว เหมือนกับที่คุณครูรู้สึกว่า ถ้าเสียงของเราส่งไปถึงผู้บริหาร นักเรียนและโรงเรียนจะเดินหน้าไป ได้ดียิ่งขึ้นขนาดไหนเชียว

โดยหลักการสำคัญในการฟังเสียงของนักเรียน เริ่มต้นจาก

(1) ประเด็นหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนคืออะไร แล้วให้คุณครูตั้งคำถามจากประเด็นหรือปัญหานั้นๆ เพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม

(2) นำคำตอบของนักเรียนมาอ่าน ทำความเข้าใจอย่างตั้งใจ และเปิดใจรับฟังจริงๆ

(3) คุณครูต้องพูดถึงสิ่งที่ได้จากคำตอบของนักเรียนอยู่เสมอ เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่ามีเสียงของพวกเขา นั้นมีความหมายจริงๆ คุณครูรับฟังพวกเขาอยู่จริงๆ

(4) ลงมือทำ และปรับตามสิ่งที่ได้จากนักเรียนมา และคอยฟังเสียงของนักเรียนที่สะท้อนกลับมาอยู่เสมอ

เมื่อคุณครูทำอย่างสม่ำเสมอ และทำให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม จะทำให้ผลลัพธ์ที่คุณครูเห็นได้จากนักเรียนและสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ดีขึ้นเรื่อยๆ และเป็นห้องเรียนที่ 'ใช่' ขึ้นเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนทุกคนในห้องเรียนนั้นๆ

ยิ่งไปกว่านั้น หากคุณครูอยากทำให้ผลลัพธ์มีความยั่งยืนมากขึ้น แม้ว่าคุณครูจะไม่ 'ใช่' คนที่ สอนหรือดูแลนักเรียนห้องนั้นๆ แล้วก็ตาม คุณครูสามารถที่จะชักชวนและร่วมมือกันกับคุณครูที่สอนหรือดูแลนักเรียนกลุ่มเดียวกับคุณอยู่

แม้ในปีการศึกษาต่อๆ ไป ในการเก็บข้อมูล และส่งต่อข้อมูลดังกล่าวไปให้คุณครูท่านอื่นหรือท่านถัดไป การทำแบบนี้ อาจจะเปลี่ยนแปลงนักเรียนของคุณครูไปในทางที่คุณไม่เคยคาดคิดมาก่อนก็เป็นได้

อ้างอิง:

Making Student Feedback Work. (n.d.). Retrieved March 3, 2020, from <https://www.gse.harvard.edu/news/uk/17/11/making-student-feedback-work>

Person. (2016, June 14). Improving Teaching With Expert Feedback-From Students. Retrieved March 3, 2020, from <https://www.edutopia.org/practice/student-surveys-using-student-voice-improve-teaching-and-learning>

5 Reasons You Should Seek Your OWN Student Feedback. (2019, November 10). Retrieved March 3, 2020, from <https://www.cultofpedagogy.com/student-feedback>

EDUCA คัดสรร

องค์ความรู้ทันสมัยระดับโลกในหลากหลายรูปแบบ พร้อมเสิร์ฟถึงมือครูไทย
ในทุกสถานการณ์ เพื่อเติมพลังการพัฒนาวิชาชีพครู

1

**ท่านเอกภษาจารย์
ฟ. ฮีแลร์ (F. Hilaire)
จากรวมเรื่องพูดและเขียนของ
ศ.สุกิจ นิมมานเหมินท์ (1)**

Podcast ชุดพิเศษ ฟังเต็มอิ่ม 6 ตอน กับเรื่องราวของ ท่านเอกภษาจารย์ ฟ.ฮีแลร์ (F.Hilaire) ครูฝรั่งแห่งสยามประเทศ ผู้แต่งหนังสือเรียนภาษาไทย “ดรุณศึกษา” เล่าเรื่องผ่านมุมมองของลูกศิษย์ ผู้ซึ่งเติบโตจนกลายเป็นบุคลากรสำคัญของประเทศ คือ ศ.สุกิจ นิมมานเหมินท์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2491-2492)

คลิกฟังได้ที่ <https://bit.ly/3hi6Ope>

สแกน QR Code ลงทะเบียนอัปเดต ความรู้ก่อนใคร

หรือคลิก Link

<https://forms.gle/WyHa3X114vxeBV1TA>

 educathai.com

 EDUCA

สแกนเพื่อติดตาม
พูดคุยกับ EDUCA
ได้หลากหลาย
ช่องทาง

 EDUCA

 @educathai

จุดประกายความคิด สร้างนักวิทยาศาสตร์น้อย

